

For å inkludere flere barn i idrett trengs endringer på systemnivå

Prosjektet Håkkihoder har som mål å utarbeide en ny samarbeidsmodell for inkludering av barn i idrett. Vi mener et tettere samarbeid mellom skole og idrettslag er nøkkelen til å inkludere de barna som i dag faller utenfor. Gjennom lokal uttesting utvikler prosjektet Håkkihoder et rammeverk for hvordan et samarbeid mellom skole og idrettslag kan se ut i praksis.

Å inkludere flere barn i idrett vil kreve endringer på systemnivå, både organisatorisk og finansielt. Prosjektet har som ambisjon å legge frem forslag til nye løsninger. Våre innspill til handlingsplanen er:

- Det trengs en aktør som bygger bro mellom skole og idrettslag. Denne aktøren bør ha som sin hovedoppgave å inkludere underrepresenterte grupper i idrett.
- Samarbeidet mellom skole og idrettslag må bli tettere og gjensidig forpliktende.
- Eksisterende støtteordninger må forenkles og gjøres mer treffsikre. En mulighet er å bruke skolenes kjennskap til familiens økonomiske situasjon til å utløse støtte.

Skolen har en nøkkelrolle, men skolen kan ikke ha ansvar for å inkludere barn i fritidsaktiviteter. Likeledes er det urealistisk at idrettslag tuftet på frivillighet skal drive den oppsøkende rekrutteringen som må til for å nå de barna som trenger et fritidstilbud aller mest. Derfor trengs en aktør/rolle som kan virke mellom skole og idrettslag.

Prosjektet Håkkihoder

Idrett er en viktig oppvekstarena, men deltakelse er ulik. Barn med innvandrerbakgrunn og fra lavinntektsfamilier faller utenfor. Noe av det som hindrer deltakelse er kostnader, krav om foreldreinnsats og lite kjennskap til idretten.

Håkkihoder er et *samarbeid* mellom syv skoler, tre idrettslag og tre lokalsamfunn. I tre piloter på Østlandet (Grünerløkka, Løren og Tønsberg) tester Håkkihoder ut tilbud med gratis skøyet trening til alle barn på 1.-4. trinn i AKS-/SFO-tid.

Tilbudet er laget for å omgå barrierer som økonomi, mangel på hallkapasitet og krav om foreldreinnsats. Skolens gratisprinsipp er førende. Aktivitetstilbudet er gratis, foregår i skoletiden og barna kan låne alt nødvendig utstyr. I tillegg utnytter vi kommunale ishaller i

tidsrom hvor de ellers ville stått tomme. Det er svært viktig å merke seg at ansatte fra SFO/AKS bidrar i gjennomføring av aktiviteten, mens Håkkihoder stiller med kvalifiserte trenere. Ansatte fra SFO/AKS er trygge voksenpersoner som barna kjenner fra før.

Skolen er nøkkelen til å inkludere flere barn i idrett

For å utjevne sosial ulikhet i helse er universelle tiltak med utgangspunkt i skolen det mest treffsikre, fremholder folkehelsemeldingen. Samtidig er “folkehelse og livsmestring” en kjerneoppgave for skolen. Det er også skolen som kjenner elevene - og deres foresatte - best. Skolen vet bedre enn noen hvilke barn som ville ha spesielt stort utbytte av å delta i idrett. Men skolen kan ikke løse oppgaven alene. Å få flere barn til å være fysisk aktive og delta i organisert idrett krever samarbeid mellom skole og idrettslag.

Målet med Håkkihoder er å utvikle et forslag til *hvordan* et slikt samarbeid kan fungere i praksis. Hva må skolen gjøre? Idrettslaget? Hva må være på plass av systemer, roller og finansiering? Dette vil kreve endringer på systemnivå.

Lokal uttesting, nasjonal systemendring

I prosjektet Håkkihoder bruker vi en stedsbasert tilnærming for å utvikle og teste et rammeverk for inkludering av barn i idrett. Håkkihoder startet opp skoleåret 2021/2022 på Grünerløkka, med Grüner Ishockey og Grünerløkka og Lakkegata skoler som partnere. Vi har brukt erfaring og læring herfra når vi har utvidet prosjektet til Hasle/Løren (høst 2022) og Tønsberg (vinter 2023).

Vi har lært at følgende er viktig hvis vi skal lykkes bedre med å rekruttere flere og bredere:

- **De barna som i dag ikke deltar i idrett, kommer ikke til idrettslaget av seg selv.** Idrettslag tuftet på frivillighet kan ikke forventes å drive oppsøkende rekruttering. Skolene vet hvilke barn som faller utenfor, men de kan ikke ta jobben med å løse barna inn i fritidsaktiviteter. Det trengs en aktør som har inkludering av barn i idrett som sin hovedoppgave.
- **Samarbeid oppstår ikke av seg selv.** Rammeplanen for SFO slår fast at SFO/AKS skal ivareta barnas interesser og introdusere nye aktiviteter. Rammeplanen sier også at SFO/AKS kan samarbeide med lokale lag, foreninger og organisasjoner for å gjennomføre aktivitetene. *Hvordan* samarbeidet skal se ut, er i stor grad opp til den enkelte skole og lokale aktører. I en travel hverdag kan det virke som en uoverkommelig oppgave å etablere nye tilbud. Det trengs et koordinerende ledd som kan bidra med et rammeverk og verktøy for samarbeid.

- **Støtteordninger treffer ikke de som trenger støtte.** Dagens støtteordninger må bli enklere og mer treffsikre. For eksempel, barn som har rett på gratisplass på SFO/AKS, bør automatisk få gratis deltakelse i fritidsaktivitet(er).

Våre partnere og finansiering

Håkkihoder startet som et privat initiativ og ble etablert i 2021 av SoCentral og Frøy Lode Wiig. SoCentral er en ideell virksomhet. SoCentrals rolle er å samle aktører med felles interesse i å løse samfunnsutfordringer, for eksempel utenforskap.

Håkkihoder støttes av Bufdir (Tilskudd til inkludering av barn og unge), NIF (Krafttak for mangfold), Sparebankstiftelsen DNB, Anthonstiftelsen, Stenshagen Invest og Gjensidigestiftelsen.

Vi samarbeider om utvikling av rammeverket med Oslo Idrettskrets, Ishockeyforbundet, Alle Med, Sparebankstiftelsen DNB, Ferd Sosiale entreprenører, Anthonstiftelsen og Oslo kommune.

For mer informasjon ta kontakt med:

Mette Øinæs Habberstad
Prosjektleder Håkkihoder
m. 900 66 744
e. mette@socentral.no

Prosjektet gjennomføres i samarbeid med:

Oslo

Stenshagen Invest AS

GjensidigeStiftelsen

